

СТАН ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ В ГАЛУЗІ МАШИНОБУДУВАННЯ В УКРАЇНІ (ЗА 2014-2017 РОКИ)

Кружилко О. Є., докт. техн. наук., Майстренко В. В., канд. техн. наук (ДУ «ННДІПБОП»); Полукаров Ю. О., канд. техн. наук (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

У статті розглядається стан виробничого травматизму в галузі машинобудування, наведена динаміка виробничого травматизму в машинобудуванні, а саме (нещасні випадки пов'язані виключно із обробкою металу) за 2014-2017 роки, порівнюються показники загального та смертельного травматизму в абсолютних цифрах. Зазначено, що поруч з незмінними цифрами у динаміці рівня виробничого травматизму, існує ряд проблем, які потребують втручання держави і відповідних органів державного нагляду за охороною праці. Визначено причини виникнення випадкового травматизму на виробництві.

Ключові слова: виробничий травматизм у галузі машинобудування, нещасні випадки на виробництві, безпечні умови праці, обробка металу.

In the article, the state of industrial injuries in the field of mechanical engineering is considered, the dynamics of industrial traumatism in engineering is given, namely (accidents are exclusively related to metal processing) for 2014-2017, the total and fatal injuries in absolute figures are compared. It is noted that, along with the constant changes in the dynamics of the level of occupational injuries, there are a number of problems that require the intervention of the state and the relevant bodies of state supervision of occupational safety. The causes of accidental injuries in the workplace are determined.

Key words: industrial injuries in the field of mechanical engineering, accidents at work, safe working conditions, metal processing.

Актуальність теми дослідження. Машинобудування є однією із найважливіших комплексних галузей у всій системі народного господарства України.

Саме галузь машинобудування займає третю сходинку за кількістю травмованих у тому числі і зі смертельними випадками (першу сходинку займає вугільна промисловість, другу сходинку займає соціально – культурна сфера та торгівля).

Машинобудівна промисловість є фундаментом економічного потенціалу країни. Від рівня ефективності діяльності підприємств машинобудівної галузі залежить стан соціально – економічного розвитку країни в цілому [1].

Серед найбільш травмонебезпечних галузей економіки та видів робіт технологічний процес оброблення металу займає одне із перших місць.

Серед причин нещасних випадків переважають організаційні – від 55-70 %. Технічні причини складають від 12-20 %, а психофізіологічні – від 15-25 % від загальної кількості нещасних випадків на виробництві. У свою чергу, найпоширенішою організаційною причиною є невиконання вимог інструкцій з

охорони праці – 35-40 % від загальної кількості травмованих осіб. На другому місці – невиконання посадових обов’язків – 9-15 %. Серед психофізіологічних причин найпоширеніша, це – особиста необережність потерпілого – 13,3-20 % [2, 3].

Незважаючи на не значну тенденцію зниження виробничого травматизму в цілому по Україні (у порівнянні з попередніми роками), рівень травматизму в машинобудівній галузі залишається на досить високому рівні (табл.1).

На гістограмі наочно (рис.1) показано динаміку виробничого травматизму в машинобудуванні.

Таблиця 1.

Стан виробничого травматизму у галузі машинобудуванні (у тому числі зі смертельним наслідком) з 2014-2017 роки

Кількість травмованих (у тому числі смертельно) рік, осіб							
2014 рік		2015 рік		2016 рік		2017 рік	
Кількість травмованих (всього)	Смертельних (у тому числі)	Кількість травмованих (всього)	Смертельних (у тому числі)	Кількість травмованих (всього)	Смертельних (у тому числі)	Кількість травмованих (всього)	Смертельних (у тому числі)
507	23	311	21	313	19	335	19

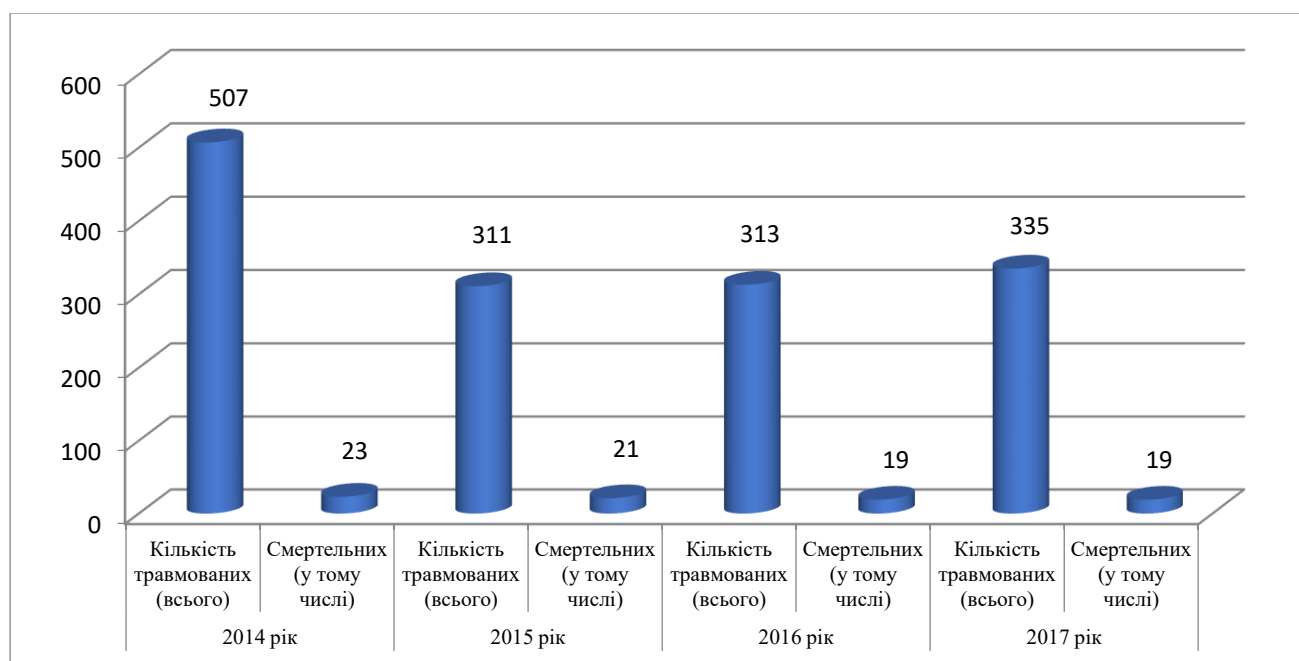

Рис.1. Кількість потерпілих працівників у галузі машинобудування з 2014–2017 роки

На гістограмі (рис. 1) показано, що в порівнянні 2014 та 2015 років, спостерігається значна тенденція до зниження загальної кількості травмованих (196 осіб), а загальна кількість смертельних випадків при цьому майже ніяк не змінилась, трапилось не велике зменшення лише (2 особи). Починаючи з 2015 року по 2017 рік, картина має наочний вигляд, яка динаміка притаманна галузі машинобудування, а саме загальна кількість травмованих парирується між (2-24 особи), а загальна кількість смертельних випадків становить від (2 осіб) хоча

цифра не досить велика, але і прослідковується невелике зменшення, це все що стосується усієї галузі машинобудування. Наступним кроком розглянемо динаміку нещасних випадків (у тому числі з смертельними наслідками) та порівняємо яка динаміка прослідковується між показниками загального значення (усієї галузі машинобудування) та динамікою показників загальної кількості травмованих (у тому числі з смертельними наслідками) що пов'язані виключно із обробкою металу, за основу беремо роки, починаючи з 2014-2017 роки (табл.2).

На гістограмі наочно (рис.2) показано динаміку виробничого травматизму в машинобудуванні (нещасні випадки пов'язані виключно із обробкою металу).

Таблиця 2.

Нещасні випадки пов'язані виключно із обробкою металу (у тому числі зі смертельним наслідком) з 2014-2017 роки

Кількість травмованих (у тому числі смертельно) рік, осіб							
2014 рік		2015 рік		2016 рік		2017 рік	
Кількість травмованих (всього)	Смертельних (у тому числі)	Кількість травмованих (всього)	Смертельних (у тому числі)	Кількість травмованих (всього)	Смертельних (у тому числі)	Кількість травмованих (всього)	Смертельних (у тому числі)
33	5	18	6	31	8	23	7

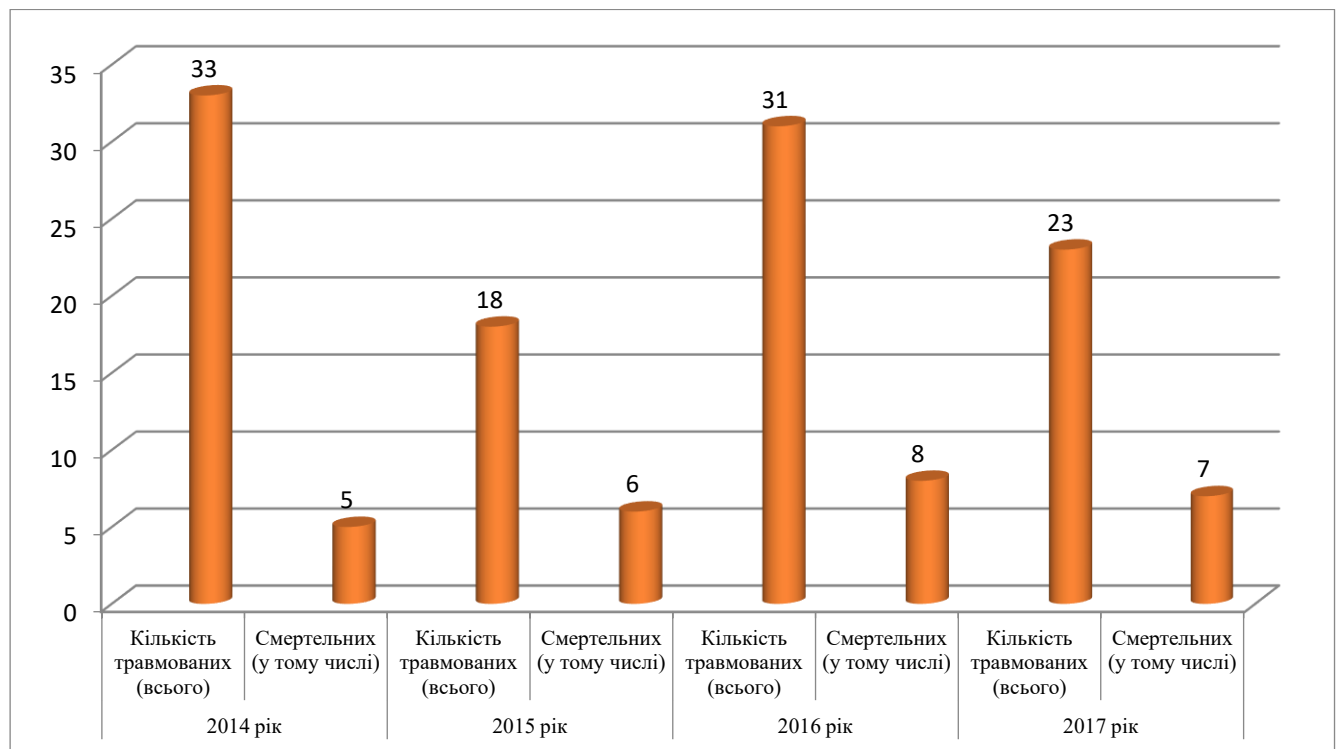

Рис. 2. Кількість потерпілих працівників, нещасні випадки пов'язані виключно з обробкою металу (у тому числі зі смертельним наслідком) з 2014-2017 роки

На гістограмі (див. рис. 2) показана теж сама картина, що на гістограмі (рис.1), динаміка загальної кількості травмованих значно зменшилась

починаючи з 2014 року – 2015 рік, така позитивна тенденція до зменшення показує, що саме з 2014 року по 2015 іде спад, а все це завдяки тому, що в ці роки Україна переживала скрутний момент, в деяких галузях господарства робота зовсім призупинилась, призупинився і показник загальної кількості травмованих.

Існує багато факторів від яких залежить стан виробничого травматизму у машинобудівній галузі, але найголовніший чиником залишається це підтримка з боку держави і відповідних органів державного нагляду за охороною праці. Тільки завдяки злагодженій дії усіх органів державного нагляду за охороною праці можна вийти на новий високий рівень зниження показників травмування працівників в усіх сферах народного господарства України, розробка нових законів органами законодавчої влади, інструкцій з охорони праці і систем зниження травматизму дасть змогу виявити конструктивні недоліки і нейтралізувати їх негативний вплив на травматизм, а органи виконавчої влади повинні контролювати процес виробництва, щоб він був безпечним для працівників відповідних галузей народного господарства.

Висновки. Рівень травматизму в машинобудівній галузі залишається на досить високому рівні.

Основними причинами настання нещасних випадків – є недосконалість технологічного процесу, його невідповідність вимогам безпеки, а також невиконання посадових обов'язків, тобто грубе порушення техніки безпеки при обробці металу, а також некоректне використання приладів (верстатів) та механізмів що обертаються.

Заходи безпеки мають гармонійно поєднуватись як з технологічним процесом, так і з конкретними діями людей на робочих місцях.

Практична діяльність в сфері охорони праці свідчить про необхідність системного підходу до аналізу виробничого травматизму, що передбачає комплексне застосування різних методів для розробки конкретних, науково-обґрунтованих рекомендацій з профілактики нещасних випадків.

Література

1. Аналіз та оцінка стану виробничого травматизму в галузі машинобудування / О.Г. Левченко, докт. техн. наук, О.С. Ільчук, асистент (НТУУ «КПІ»): Вісник НТУУ «КПІ». Серія «Гірництво», Випуск 30. - 2016. – 171 с.
2. Сучасний стан та динаміка виробничого травматизму у промисловості України / Рябенка М.О. к.е.н., доцент (ВТЕІ КНТЕУ): Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Серія: Технічні науки №1 (84) 2014. – 37 с.
3. Аналіз динаміки стану виробничого травматизму у промисловості / В.Є. Любимов, К.А. Паршенко (Хмельницький національний університет): «Вісник Хмельницького національного університету» №5 2012. – 30 с.